

LUMINA ȘI CULORILE VÂRSTEI

(fragment)

Ultima dată când apăruse în *Evenimentul buzoian*, deputatul Feraru avea o cămașă portocalie și o cravată îngustă, obraji roșii, părul foarte scurt ca al sportivilor. Sub fotografie, redactorul pusese între ghilimele îndemnul *Primul pentru Buzău*. În fiecare dimineață județul se trezea în partea mai întunecată a sfârșitului de mileniu și pornea la muncă la amiază, încrezător în soarele secolului XXI care avea să strălucească în curând. Din impresionantul interviu reieșea că ținutul de la curbura Munților Carpați va deveni o Mecca pentru investitori, o forță industrială și agricolă de 15659 km pătrați, reprezentând 6,3 la sută din suprafața țării. Făcută din satelitul *MX112 UE* harta viitoarei regiuni economice semăna cu un platou pe care zăcea o colivă uriașă. Siretul și Dunărea asigurau albastrul, ca și cerul spintecat de vârfurile Penteleul, Siriul, Podul Calului, Zboina. Frumoasele păduri de la Soveja și de pe Valea Putnei îi vor determina pe artiștii plastici să

simbolizeze impetuoasa industrie de cherestea pe viitoarea stemă reunită.

Adela se așezase la masa unde își bea cafeaua înainte de a pleca la școală. Ținea picioarele în niște papuci moi, de casă. Pagina de ziar îi făcuse o impresie bună. Ca în fiecare zi din anul 1997, deputatul Florin Feraru se afla în mintea ei. Întinse mâna spre telefon și formă numărul lui. Centrala digitală, altă binefacere pentru satul Bădila, funcționa ireproșabil.

—Deputatul Feraru.

—Adela, zise ea. Vii să mă iei după ore?

—Credeam că ești ocupată.

—Copilul e la mama. Jan nu se întoarce până sâmbătă.

—Așa e.

—Arăți bine în ziar. Receptorul îi tremura între degete. Crezi în tot ce spui aici?

—Redactorii au mai pus de la ei. Ideea era ca buzoienii

să mă cunoască mai bine.

Urechea stângă a obosit. Acum receptorul se apropie de partea dreaptă a feței.

—Ai spus ceva?

—Nimic. Îmi însușesc optimismul tău.

—Vorbești ca și când ai crede în el.

—Am atâtea pe cap.

Adela își odihni picioarele pe un scaunel roșu. Peretii camerei erau albi, sături de vopsea lavabilă, dar parcă o infinitate de puncte roșii – scaunul, telefonul, cravata și obraji de la capătul celălalt al firului începură să strălucească. Era un timp anapoda când se apropia ora plecării la școală. Nu-i făcea plăcere să lucreze cu elevii. Se întinse pe canapea. Somnolența se scurgea ca mierea de salcâm, străvezie și vâscoasă. Năclăia genele lungi, neputând citi deviza scrisă de Jan deasupra ușii, dar o știa pe dinafară: *Nu fi trist niciodată!* Așa era el. Până în decembrie 1989 îi explicase că râsul era născocirea actorilor de comedie, după care, timp de patru ani, fusese mai mult încruntat, pentru că satul Bădila aștepta atâtea de la el, dar grupul de luptători care apăsaseră cu piepturile lor telefonul primăriei se destrămaseră și rămăsese singur, umflându-l râsul din ce în ce mai rar. În acest timp, Adela a descoperit că viața poate fi trăită și din altă perspectivă, decât cea comică. Avea în vedere o trăire strict personală, a femeii de 36 de ani pentru care tinerețea nu stă pe loc și simțurile o fac să roșească atunci când vorbește la telefon cu deputatul Florin Feraru.

În ciuda altor păreri, Adela nu era mulțumită de situația ei. Veniturile familiei nu-i puteau asigura bijuterii, toalete, bunăvoința medicilor și asistentelor. În Bădila erau invidiați mai curând pentru nivelul modest de viață decât pentru afacerile începute și neterminate. Deputatul intrase în viața ei la un preț de două-trei sute de dolari pe lună și câteva ore de giugiuleli. Nu era felul de om care să piardă vremea într-un mod dezinteresat. De amorul artei, cum se spunea odată. Unul din țelurile lui în viață fusese să rămână neînsurat și să aibă pe cine dorea. Sfârcurile Adelei, ce miracol! Cum îi înțepau retina! Sunt atât de puține lucruri de regretat, își spuse el, mângâind receptorul. În tinerețe îi plăcuseră cârlanele cu gâtul lung, după 50 de ani se topea după ipele roșcate care îl duceau încetul cu încetul la extaz, cum zicea el. Pe care suta lui de kilograme nu le înmuia, ci le excita în doze repetate, mutând zumzăiala din cap în stomac și invers.

—Cum te simți? obișnuia să întrebe des.

—Fantastic, spuneau ele.

—Cu atât mai rău pentru tine, se da el mare.

—Ești magnific, spunea Adela, cățărându-se pe el.

Fiecare vârstă are luminile ei, culorile ei care taie albi în trup, citise el undeva și repetase deseori. Fiecare vârstă are un trup și o inimă, o cutie și un grăunte de jar, o urnă și un degetar de cenușă, încheia patetic citatul de pe ultima coperta a unui roman pe care nu a fost nevoie să-l mai citească.

—Bătrânețea e ușoară, cum să fie grea? întreba retoric. Când ești tânăr locuiești într-un chihlimbar, la bătrânețe îți e de ajuns o cochilie.

Vorbele lui erau ca o ploaie caldă pentru Adela. Tot ce nu fusese niciodată al ei, tot ce o dublase fără rost se

risipeau într-o clipă. Pistrii de pe gât dispăruseră, locul lor fiind luat de porțiuni roșcate și arămii, ca niște jumătăți de piersici pufoase.

—Spuneai că nu mai vii. Se încruntă ușor.

—Multe spune omul la necaz.

—Toată săptămâna numai asta aud: probleme, negocieri, contracte.

—A fost o perioadă dificilă. Îmi asum toată vina.

—Nu uita că și eu fac sacrificii: duc băiatul la mama, mă prefac supărată când Jan pleacă la București.

—Știu, draga mea.

O ciupi de săni, apoi își băgă degetele în puful de păpădie. Ea îl prinse de mână și își înfipse unghiile în dosul palmei lui, în venele proeminente, pregătită încă o dată pentru transfuzie. Personalitatea fizică a Adelei îi trimisese, din clipa în care intrase în casa lor, mesaje obscure, după cum își dădea seama deputatul. Ea dovedise în mod constant că era adaptată să iasă din orice dificultate. Fața ei, trupul ei erau asemenea unei siluete realizate pe calculator. Se întreba: ce limite are pasiunea ei, recunoscându-și propria incapacitate ce rezulta de aici, de a se întâlni cu ea mai mult de o dată pe lună. Gândind asta, își mută greutatea pe abdomenul Adelei, ajutându-se de coapsele ei ca de niște pârghii ale unui clește uriaș.

—Calmează-te, spuse Adela, alegând un ton liniștit.

Nasul, limba, buzele – singurele părți ale corpului asupra cărora mai aveau control. Transpirația – lichidul care îi amețea. Deputatul își mai aminti cum fusese prima oară. Amintirile insistau pe hotărârea și forța cu care Adela dominase patul din hotelul *Pietroasele*, asupra felului în care, spunând doar câteva cuvinte toată după-amiaza, controlase fiecare gest al lui și, de la 30 de km, atitudinea lui Jan Zigu, redus la tăcere ca o bucată de întuneric.

Pe MTV un mulatru cântă îndrăcit. Ea își pune sutienu și zâmbește, el o sărută pe umăr și îi cuprinde talia. Acum este banal ca întotdeauna. În lumina portocalie ochii lui sunt roșii. Ce-ar putea fi rău? se întreabă Adela. Săvârșesc un mare păcat? Mă răzbun pentru clipele nefavorabile, pe încetineala lui Jan, pe ezitățile mele creștine? Exact așa este Jan, vrea să ceară iertare pentru necazurile care sunt în lume. El se împacă mereu cu costurile vieții, pe când ea voia de data asta ca ele să se potrivească și cu un minimum de confort. Poate fi bine și la Bădila, susținuse Jan, și iată că era. Pentru Florin Feraru însă, omul cel mai bogat pe care l-au cunoscut ei vreodată, totul foșnea ca o bancnotă de 100 de mărci. Când l-a adus Jan la masă la ei, deputatul purta o maletă bleu și pantaloni de velură cu linii mărunte și dese și un lanț gros de aur cu medalionul reprezentând *Copa del Mondo*. A mâncat puțin, uitându-se mai tot timpul după Adela. A fost un fel de tăcere preliminară din care n-au ieșit decât după prima lor întâlnire nebună. Se auzea până în separeu țipătul viorii și gălgăitul taragotului, așa că, până la urmă a urmat-o la dans în sala în care fumul era atât de gros, că Adela se aștepta din clipă în clipă ca bluza ei albă cu gulerul și manșetele brodate să se umple de funingine.

—O, făcuse deputatul impresionat de mișcările ei. O, ce bună ești, exclamase el în restaurant, ca și puțin mai târziu în camera de trei stele. Luminile din sală s-au făcut

mici de tot și el a devenit dintr-o dată bolnav. O durere în zona vezicii urinare și niște frisoane l-au însoțit toată ziua, de parcă ar fi dormit în zăpadă. L-a ținut viu prestanța lui de parlamentar care îi strivea pe oamenii de rând. Când saluta pe cineva, parcă strângea mâna unei păpuși. Buzoienii mureau de dragul lui. În fiecare campanie electorală mor oameni.

—Fiecare bărbat și fiecare femeie din satul Bădila vor avea viitorul pe care îl merită. Sunt sigur de asta, fiindcă vă cunosc.

În dreapta lui, Jan Zigu privea în tavan, căutând semnele viitorului luminos, o rază sau un grăunte de foc, dar singura flacără care a ars tot timpul întâlnirii cu alegătorii a pâlpâit în ochii albaștri ai Adelei.

—În anii care urmează veți putea prețui cu toții adeziunea pe care ați exprimat-o astăzi. Domnul primar pune cheazășie pe promisiunile mele, a mai spus deputatul, aruncând un braț pe umărul lui Jan și altul pe mâna Adelei, de parcă se afla înaintea camerelor de filmat care și apăruseră imediat. Jan Zigu strângea buzele, ținându-și respirația. Un sentiment general de pocăință. Și de recunoștință. La asemenea întâlniri toate obiectele sunt contaminate de pocăință și recunoștință. Masa, pupitrul, scaunele, neoeanele, orice lucru și suprafață, pantofii, podeaua, aparatele de fotografiat. Telefoanele mobile erau pline de căință, calde și prietenoase. Microfonul era un furuncul învins de antibiotice. După ce a declarat închisă adunarea de prezentare a propriei candidaturi, Jan Zigu și-a dat seama câtă încredere poate avea în obiectele din sala mare a Căminului cultural care purta, ca și biblioteca, școala, casa memorială și strada principală, numele marelui scriitor și medic buzoian. Era ora 16, ziua 14, luna octombrie, anul 1997. Ajunși afară, bădilenii au

apreciat cum se cuvine baxurile cu apă minerală, dar au preferat uleiul de floarea soarelui, zahărul, brânza topită și mai cu seamă cutiile cu bere *Ursus*. Deputatul își freca palmele mulțumit. *OK, OK*, spunea el domol, mulțumire și aprobare, un *Kent* lung lângă *Espero*.

—Se pare că am făcut o treabă bună.

—O treabă bună? îl îngânase Adela. Nu bună. BUNĂ.

La urma-urmei, ce era o întâlnire cu simpatizantii din Bădila ai străvechiului partid istoric? Tot ce putea să vadă Jan Zigu când închidea ochii pe canapeaua din sufragerie: un rolfilm tremurat scos dintr-un aparat demodat. Dacă în 1990 le cereau cuie, hârtie igienică, pui de o zi, acum strigau după locuri de casă, asfalt, gaz metan, apă potabilă. Până și tatăl lui, care în 1992 votase soarele, era de părere că fusese o lovitură de stat, dar tu, Jane, n-ai de unde să știi, pentru că pe 22 decembrie distribuiai *AKAEMURI* golanilor din sat. Dacă mai întârzia balamucul 5-6 luni, toată strada Războieni ar fi fost demolată. Bătrânul Petre Zigu văzuse cu ochii lui schița de sistematizare a municipiului și machetele noilor blocuri din partea de vest. După ce Maria Zigu, pensionată de 8 luni, a făcut un accident vascular cerebral și a murit, el a început să vadă lucrurile altfel. Pe scaunelul de la poartă trăia sentimentul că este un cetățean al orașului care privește trecătorii fără să mai cunoască pe cineva. Ca și noile tipuri de mașini, aceștia se scurgeau într-o existență paralelă prin negarea negatiei și într-o deplasare obiectivă de la cauză la efect la care fostul activist de partid se jura să nu fie părtaș, indiferent cât ar fi pierdut. Intra în casă cu gândurile și mai încurcate. Trecătorii se strigau, se salutau, nu-l vedeau. Erau chipuri reci, o altă dovadă că principiile generoase ale socialismului științific fuseseră trădate.